

Si bé encara conserva el despatx a Artesa de Segre, el poble lleidatà que el va veure néixer, en Joan Mallol ha traslladat residència i feina a Alpicat, que defineix com un **"poble residencial"** de la Terra Ferma, situat molt a prop de la capital. Treballa fonamentalment a municipis de la província, per bé que no té cap inconvenient a traslladar-se allà on sigui per treballar-hi. Després de deu anys col·laborant amb l'ajuntament d'Artesa, aquest lleidatà ha decidit convertir-se en un arquitecte totalment liberal. Ens comenta que la localitat que ha escollit per començar aquesta nova etapa professional es caracteritza per l'elevat nombre d'habitants que, com ell, procedeixen d'altres poblacions.

El nostre entrevistat recorda molt bé el dilema que se li va plantejar quan va acabar els estudis de secundària: **"No sabia si estudiar enginyeria de camins o arquitectura"**. El caràcter **"creatiu"** d'aquesta segona professió és el que va acabar decantant la balança, una balança que sempre ha anat oscil·lant entre el sector públic i el privat, si bé ara és en aquest segon camp on en Joan Mallol concentra l'activitat.

No cal dir que el pas de l'Administració al client privat implica l'adaptació a un nou tipus de demanda: **"A l'Ajuntament, a més de rebre alguna comanda a títol personal, ocupava la plaça d'assessor municipal. Actualment, la majoria dels encàrrecs que rebo són d'habitatges individuals o bé promocions"**.

Afirma sense embuts que el treball públic i el privat, lluny d'estar en conflicte, **"es complementen"**. Pel que fa al primer, en Joan ens revela que **"treballar a l'Ajuntament comporta estar al dia de la normativa urbanística"**. Aquest continu aprenentatge seria un dels avantatges de treballar per a l'Estat, una opció que també té inconvenients, especialment en els ajuntaments petits, on la manca de pressupost i la necessitat d'obra pública poden arribar a ser font de conflictes entre **"aquells a qui s'adjudiquen les obres, els alcaldes i els secretaris"**.

Pel que fa a l'opció de treballar per compte propi, el nostre entrevistat comenta l'enorme responsabilitat que representa: **"Al client li has de fer pràcticament de gestor i tramitar-li tot tipus de documents i llicències"**. D'altra banda, hi ha la qüestió d'atendre les necessitats del client, per excèntriques que puguin semblar: **"Una vegada, un em va venir amb les mides de tots els mobles, sense disposar encara del solar"**. En el cas dels promotors, el nostre interlocutor es lamenta perquè **"la feina idíl·lica ha passat a la història: de vegades és més important obtenir beneficis que aixecar un edifici amb una entrada ampla i maca, per exemple"**.

Segons en Joan Mallol, altres raons de la pèrdua de l'idealisme en el seu ofici són la manca de feina i el mercantilisme de què estan començant a impregnar-se els despatxos: **"Impliquen tot un seguit de facetes comercials, publicitàries, per tal que l'arquitecte es pugui vendre"**. En qualsevol cas, ell és de l'opinió que els esforços invertits en el desenvolupament de la professió tard o d'hora acaben trobant la seva compensació, ja que un arquitecte **"es pot guanyar bé la vida"**.

Altres satisfaccions de l'ofici d'arquitecte són d'aspecte personal: **"Només acabar la carrera, em vaig presentar a un concurs per a l'ampliació del Congrés dels Diputats de Madrid. Per a mi, el simple fet de poder participar-hi ja significava un gran repte"**. En aquest cas no hi va haver sort, però hi ha hagut altres concursos on la proposta del nostre interlocutor ha estat l'escollida. És el cas de la renovació de la Seu antiga de Lleida. Tot i que aquest projecte no es va arribar a executar, arran d'aquest guardó la pluja de comandes es va començar a precipitar.

En Joan Mallol encara recorda la il·lusió que li va fer la seva primera feina: **"Vaig decorar una sala d'exposicions"**. És clar que el nostre protagonista té molt clar que obtenir encàrrecs no és precisament bufar i fer ampolles: **"La feina s'aconsegueix dia a dia, intentant fer les coses ben fetes, de manera que el client que quedí content ho pugui dir a un altre"**.

Tot i les dificultats per accedir a noves feines, en bona part conseqüència de l'elevat nombre d'arquitectes, el lleidatà que ens acompanya valora molt positivament el moment en què ara mateix es troba el seu col·lectiu: **"Des que es va instaurar la Generalitat, a Catalunya s'ha fet molt bona arquitectura pública"**. Tanmateix, no s'està de fer-nos una petita precisió pel que fa a l'aspecte d'aquestes obres públiques: **"Haurien de ser menys sumptuoses, és a dir, fetes amb materials menys costosos però de la mateixa qualitat, de manera que els edificis, sent igualment útils, resultessin més austers"**.

Aquesta tendència a la grandesa també inclou els particulars: **"Les coses són massa grosses. Volem tenir molts metres quadrats, habitacions, golfes i tot un seguit de coses que, a més d'innecessàries, no s'adapten al context. Aquest tipus de comoditats necessiten una arquitectura i unes façanes que les minimitzin d'alguna manera"**. Amb les seves paraules, l'arquitecte que ens acompanya deixa molt clara la prioritat que ell concedeix als aspectes pràctics d'un habitatge: **"És el lloc on passem la major part de la vida, per tant no pot ser recarregat, sinó que ha de disposar de molts espais oberts, llum solar..."**.

I és que la presència de llum en un habitatge no només fa més còmoda la vida als qui hi viuen, sinó que transmet tot un seguit de sensacions positives: **"A mi, em fa sentir més lliure, em dona vida"**. Aquestes característiques no són un caprici: per al Joan Mallol, la llar **"el lloc que compartim amb les persones que estimem"** - és **"la vida"**.

¿Quina altra opinió podria tenir un home casat (amb la Maria José) i pare de dues filles (la Glòria, d'un any, i la Maria, de quatre)? Assegura que la seva família és el que hi ha **"darrere la lluita diària"**. Tot i ser conscient que tota la seva feina representa **"una inversió"** de cara als seus, aquest fabricant de nius es lamenta que les seves ocupacions, amb massa freqüència arriben a **"robar hores"** del gaudi de la companyia dels éssers que més s'estima. Nosaltres ens atrevim a afegir que, si no fos pare de família, la seva obra potser no mostraria tant de caliu.

**“Des que es va instaurar
la Generalitat, a
Catalunya s’ha fet molt
bona arquitectura
pública”**

Joan Mallol - Alpicat (Segrià)